

הדעין תורני-חברתי יבנה

PINE PES

מערכת עלון "לשם שמים"
lshamaim@gmail.comהוצאה לאור:
הגרעין התורני-חברתי יבנה
לתרומות ניתן ליצור קשר
או להפקיד יעירות בחשבון הבנק:
סניף: 939 מספר חשבון: 32114/38פרשת 'שמות' גיליון מס' 107 יח' עבת התשע"ב.
העלון מופץ ביבנה, בית גמליאל, גבעת וושינגטון, קיבוץ יבנה, בן זכאי, ניר גלים, בן יבנה וכאן-סיילים
ניתן לראות את כל הגיליונות באתר www.tipol.co.il חפשו אותנו בפייסבוק

מים חיים ישראל כהן

בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור, נגאלו ישראל ממצרים.

תמיד מדהים אותי לראות איך התורה, אם מתאמצים לחפש, כ"כ אקטואלית, לגבי כל ענייני השבוע, כאילו ממתניה בשקט לתור שלה על מנת לדבר, לא מתפרצת, מקשיבה ואז שופכת לנו אור, מים קרים על פנים עייפות ומחכימה.

בספר מדרש רבה מובא מדרש בשם רבי עקיבא וזהו לשונו: "דרש רבי עקיבא, בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור, נגאלו ישראל ממצרים. ומה עשו? בשעה שהיו הולכות לשאוב מים, הקדוש ברוך הוא מזמן להם דגים קטנים בכדיהן, ושואבין מחצה מים ומחצה דגים, ומוליכות אצל בעליהן ושופות להם שתי קדרות, אחת של חמין ואחת של דגים, ומאכילות אותן, ומרחיצות אותן וסכות אותן ומשקות אותן... כיון שמתעברות באות לבתיהן, וכיון שהגיע זמן מולידיהם, הולכות ויולדות בשדה... והקב"ה שולח מלאך ומנקה אותם ומשפר אותם- וכיון שמכירין בהם המצריים רצו להרגם, ונעשה להם נס ונבלעין בקרקע, ומביאים שוורים וחורשין על גביהן ולאחר שהולכין מבצבצין ויוצאין כעשב השדה- כיון שמתגדלין באים עדרים עדרים לבתיהם- וכשנגלה הקב"ה בים, הם הכירוהו תחילה שנאמר: "זה אלי ואנוהו".

ננסה להבין ואף לו במעט את המציאות העל טבעית, שמעבר לכל הגיון – מתרחשת כאן, הגברים מועסקים בעל-כורחם בעבודת פרך, לא אנושית-

והנשים-מגלות

תעצומות נפש

מדהימות-"חכמת

נשים בנתה ביתה"

מבינות את כוונת

המצריים הזדונית –

להכחיד את עם ישראל

-ומטפלות בבעליהן

כמעט ללא אוכל וללא מנוחה –עצבניים, עצובים מצוברחים, אין להם חשק לכלום וכמובן לא להמשיך את קיום התא המשפחתי, הרי בן היתר זאת הייתה כוונת המצריים לא רק להרוג את הקיים אלא אף להרוג את הקיים ברוחם, בנפשם, להרוג את התקווה שלהם להמשך הדור.

והנשים-מגלות תעצומות נפש מדהימות -"חכמת נשים בנתה ביתה" מבינות את כוונת המצריים הזדונית –להכחיד את עם ישראל-ומטפלות בבעליהן, אולי זורקות מילה טובה, מצחיקות, משעשעות, מאכילות, מקלחות, כאילו מדובר בילד קטן –מתעברות על ידם, וכשמגיע הזמן – מילדות עצמן הן והקב"ה ביחד.

מה עובר בראשה של האישה הזו, שמסכנת ממש את חייה על מנת להמשיך לקיים את הדור הזה, את הבית שלהם!! אם יתפסו אותי, מי ידאג

לילדיי!! מי יאכיל אותם!! מה יקרה לבעלי!! אם ימות, מי ישמור עלינו כעת!!

אותה אישה מדירה מראשה את כל השאלות הלא רלוונטיות האלה, יש שאלה אחת שעומדת כעת לנגד עיניה? איך מקיימים את הבית הפרטי שלי והלאומי שלנו? מסירות נפש בלתי נגמרת ממש. התורה הקדושה מבארת לנו וממחישה לנו את גודל ועוצמת העם הנשי את מקומם האמיתי בעמ"י – בחדר! אנחנו לא צריכים עיתונאים שיבואו "להגן" על הסקטור הנשי בציבור – שפשוט ילמדו תורה ויחסכו הרבה יזע ודין מיותר...

שבת שלום – התגעגעתי המון ליבנה!

איזה כיף!! מתחילים חומש חדש!!

לא סתם חומש... חומש הגאולה...

חומש של התחלות חדשות...

עם-ישראל הופך ממספחה-ל... עם ו בכור ההיתוך של מצרים.

לפעמים מסתבר, דווקא מתוך הקושי, צומחים בצורה הטובה ביותר.

סיבה תקופה של באולה גדולה, בדיוק כמו החומש... סנדוכה לספס מתוך הפרשות

גרעין 'לשם שמים' עיר בקודש יבנה

העלון מוקדש לרפואת חברינו: ישראל פרז'י רפאל בן מרים

כל משפחה, ורשימת הקניות שלה...

מלול

סופר שיש בו הכל

סופר מזוז רח' הדרור 25 08-9436688 ב"בי מזוז רח' שבזי 08-9436945

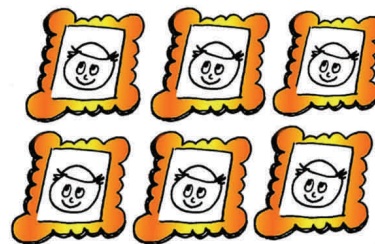
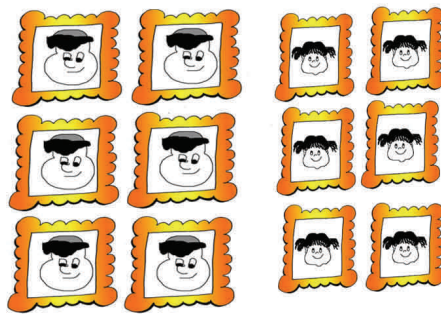
"ותרא אותו כי טוב הוא"

'אומרת הגמרא:

כשנולד משה נתמלא הבית אור. ומוסיף המנחה בלולה: שלא היה בוכה. משה, שלא כתינוק רגיל הפותח את פיו עם בואו לעולם בזעקה, שלא כנשמות אחרות, הכואבת את כאב ירידתו לעולם השפל. לא כמותן הייתה נשמת משה, מיד עם בואו לעולם קיבל עליו את הדין. לא בכה. מוכן היה לסבול ובלבד שבזה יביא לתועלת אחרים. כבר אז נצנצה בו מיד מסירות הנפש, ועל כך נתמלא הבית כולו אור בלידתו.

—הרב נריה זצ"ל—

שבת שלום ומבורך !

ובני-ישראל
פרו וישרצו וירבו
יעצמו במאוד מאוד
רטי' אומר: שהיו יולדות שיטה בכרס אחד
רטי' על שמות א'ז

ראית את
התמודים שלי?

לרחלי ואפדת אלמועלם

יום הולדת שמח!!!!
שתזכו להגשים את
כל משאלותיכן
לטובה!

אופיק גרען לשל מים

אביבה, אסתר, הילה, לאה, מולה,
מלכה, רחל, שושנה, שרה, ג. ושרה ו...
שב"ע"ייה יהיו החלטות טובות!!
ושתזכו להגשים את כל החלומות!!

אני

הלכות ראש חדש / יעלה ויבא

א. המברך ברכת המזון בראש חדש ושכח לומר יעלה ויבא, אם
זכר לאחר שחתם 'בונה ירושלים' וקודם שהתחיל ברכת 'הטוב
והמטיב', אומר 'ברוך שנתן ראשי חדשים לעמו ישראל
לזכרון'. (שו"ע סי' תכד).

ב. יש אומרים שיש לומר תוספת זו בשם ומלכות 'ברוך אתה ה'
אלוקינו מלך העולם שנתן ר"ח...'], וכן מנהג האשכנזים (משנ"ב
שם, וקפח, כה). ויש אומרים שאין להזכיר שם ומלכות [אלא לומר
'ברוך שנתן ר"ח...'], וכן מנהג הספרדים (כף החיים קפח, לא).

החכם אומר
הריני לומד
שתי הלכות
היום ושתי
למחר עד
שאני לומד
את כל
התורה
כולה
(ויקרא רבה)

הג'צין תורני-הברתי יבנה

בית-מדרש "של של מים"

בס"ד

שבת	יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	
פרשת- שבוע	תפילת שחרית מייד א"כ שיעור 'פלא יועץ'	תפילת שחרית מייד א"כ שיעור 'פלא יועץ'	תפילת שחרית מייד א"כ שיעור 'פלא יועץ'	תפילת שחרית מייד א"כ שיעור 'פלא יועץ'	תפילת שחרית מייד א"כ שיעור 'פלא יועץ'	5:30
ילדים	גברים	גברים	גברים	גברים	גברים	
סיפורים תהילים ו-פ"ט	הרב שיק'ה מהצרי 'אורחות צדיקים'	הרב עובדיה מאנע הלכה	הרב אריה סעדיה 'מסילת ישרים'	הרב משה מליחי 'ספר שמואל'	חבורות	19:30-20:30
אבות וילדים	נוער ומעלה	גברים ונשים	נשים וגברים	גברים	גברים	
			הרב משה מליחי 'ספר שמואל'			20:30-21:15
			נשים			

*בית המדרש מתק"ם
בבית-הכנסת 'אוהל משה'
(רח' הנשר 2)

מקוריות או השגחה

מוסבר באריכות, שנשים אלו היו מכשפות (ירושלמי, חגיגה פ"ב, סנהדרין פ"ו ה"ט).

האם גם בעניין חוני חשש שמעון בן שטח לכשפים בכל הקשור לגשם? מסתבר, כי חרף רגישותו הרבה לענייני כשפים, כאן אין חושש שמעון בן שטח כלל לכך. העיון במדרש ובמסורות על שמעון בן שטח מפרק גם את הטענה שכביכול בעניין חוני ויותר שמעון על העונש החמור של נידוי בשל חיבתו של העם לחוני.

שמעון בן שטח מצטייר כדמות עשויה ללא חת, שאינו מוותר על עקרונות, ואם היה חשש להשפעה על העם בשל אבק כשפים, היה דווקא מקום להתנגד לחוני, ולא לוותר על עונש. ובוודאי שלא לשבח אותו. הערכה מדויקת יותר של מעשהו של חוני ניתנה ע"י חז"ל,

שלא זו בלבד שלא הביעו כל חשש, אלא אפילו השוו את חוני לאליהו: "ואדם אין לעבוד את האדמה - ואדם אין להעביד את הבריות להקב"ה, כאלוהו

וכחוני המעגל" (בראשית רבה יג,ה). מאמר זה מעלה נקודה מעניינת: לא זו בלבד שלא מדובר בכשפים, ואף לא מדובר בהסחת הדעת אל האדם, המביא כביכול את הגשם במקום לקב"ה. אלא שיש במעשה להוביל לעבודת הקב"ה. במבט לאחור, מעשהו של חוני נזכר לא בשל התשועה שהביא במובן הכלכלי-קיומי, אלא דווקא בזכות הדחיפה שנתן בתחום הדתי.

כדי להבין מדוע דווקא בתחום זה של הגשם, אדם המשנה מבחינה מסוימת את מהלך הטבע מביא תועלת לאמונת הבריות בקב"ה ולא נזק, יש לעמוד על מקומו המיוחד של אקלים ארץ-ישראל בעולם הרעיוני של היהדות. ערב הכניסה לארץ ישראל, בנאומו בספר דברים, מציין משה את תפקיד הגשם ומקומו החשוב במערכת השכר והעונש וההשגחה:

"והיה אם שמע תשמעו אל מצוותי... ונתתי מטר ארצכם בעתו... הישמרו לכם פן יפתה לבבכם... וחרה אף ה' בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר... כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה, לא כארץ מצרים היא אשר יצאתם משם, אשר תזרע את זרעך והשקית ברגלך כגן הירק. והארץ אשר אתם עוברים שמה לרשתה, ארץ הרים ובקעות למטר השמים תשתה מים. ארץ אשר ה' אלוהיך דורש אותה, תמיד עיני ה' אלוהיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה." בתקופה של העדר נסים גלויים בארץ ישראל הופך הגשם 'מכשיר' חשוב ביד הקב"ה, שיש בו כדי להפגין את השגחתו

הצמודה לנעשה בארץ. אולם, דווקא בשל היות הגשם תופעה טבעית, כביכול, המחייבת התבוננות מתמדת של המאמין כדי לראות את יד ה' שבה, יכול הכופר לטעון להיותה מקרית. ההשקפה על מקריות בהנהגת העולם הינה האויב הגדול של האמונה. כשמדובר בבצורת בסיפור זה, החריות מתבטאות גם בגורם הזמן - ירידת הגשם לפי תפילתו של חוני - וגם בגורם הכמות - הכמות הרצויה לפי תפילתו של חוני. תופעות כאלו יהיה קשה להסביר כבאות באופן מקרי. אם נכפוץ, תנאים אלו להשקפת עולם מסודרת וכוללת של שכר ועונש, תקבל המלחמה במקריות את הממד הדתי-מוסרי שלה, וכאלה הם הדברים בכל הקשור למערכת הגשמים בארץ ישראל. האופי המוסרי-דתי של המלחמה במקריות בולט כשהלוחמים הינם חסידים יחידים בדורם, כאלוהו וכחוני.

'מעשה שאמרו לו לחוני המעגל: התפלל שירדו גשמים. אמר להם: צאו והכניסו תנורי פסחים, בשביל שלא ימוקו. התפלל, ולא ירדו גשמים. מה עשה? עג עוגה, ועמד בתוכה, ואמר לפניו: "רבוננו של עולם, בניך שמו פניהם עלי שאני כבן בית לפניך, נשבע אני בשמך הגדול, שאיני זו מכאן עד שתרחם על בניך".

התחילו גשמים מנספין. אמר: "לא כך שאלתי, אלא גשמי בורות, שיחין ומערות". התחילו לירד בזעף. אמר: "לא כך שאלתי, אלא גשמי רצון, ברכה ונדבה". ירדו כתיקנן. עד שיצאו

ישראל מירושלים להר-הבית מפני הגשמים. באו ואמרו לו: "כשם שהתפללת עליהם שירדו, כך התפלל שילכו להן"... שלח לו שמש בן שטח: "אלמלא חוני אתה, גוזרני עליך נידוי. אבל מה אעשה לך, שאתה מתחטא לפני המקום, ועושה לך רצונך, כבן שהוא מתחטא על אביו ועושה לו רצונו. ועליך הכתוב אומר: "ישמח אביך ואמך, ותגל יולדתך". (תענית ג,ח)

יחס היהדות אל הגשם אינו כמספק מים בלבד, אלא גם כמכשיר באמונה. כלומר: ירידת הגשמים, או הפסקתם, תלויה במצב הדתי-מוסרי של העם. מעשהו של חוני המעגל מבטא את מערכת היחסים הזו. הבעיה הגדולה המרחפת מעל המעשה הינה, עד כמה יכול ורשאי אדם לנסות ולהתערב במהלך הטבע. וזאת בהנחה כי היהדות - למעט תקופות מסוימות בהן היה גילוי השכינה ברור וגלוי בעולם - לא ראתה בשינוי סדרי הטבע מהלך חיוני להולכת הבריות לאמונה בקב"ה, אלא על פי רוב הסתמכה על האמונה דרך הטבע. ננסה לעמוד על המשמעות הרעיונית של סיפור חוני, תוך התמקדות בשאלה מה מקומו של היחיד בבקשת ציבורית כל כך כמו שאילת גשמים. האם זה פגע באמונה

בהשגחת הבורא ונראה ככישוף או שזה רק חיזק את האמונה?

ד"ר ישראל רוזנסון מסביר שהחשש שבמעשה ברור. אמנם אין זה חשש לכשפים ממש, אך המעשה קשור בשינוי דרסטי באופיין של הפעולות הטבעיות, כשהסיבה החיצונית הנראית לעין הינה אך ורק התנהגותו של אדם בודד. בשל המעמד

הפומבי, אין שומעים את קולו ואין מבינים את דבריו, אך רואים היטב את מעשהו, והוא מצטייר כמעשה לא שגרת. נזכור גם כי ההגדרה המדויקת של מעשה הכשפים אינה פשוטה - למעשה כל שינוי סדרי הטבע (שהוא בעצמו מושג גמיש) יכול להיכלל בה. אם כן, מדובר בחשש ל"אבק כשפים". באותה תקופה נראה כי היה זה חשש נכבד. יוכיחו על כך המעשה במכשפות ותגובתו הקיצונית של שמעון בן שטח, הגיבור השני של סיפור חוני.

סקירת המקורות בהם מוזכר שמעון בן שטח מביאה למסקנה כי דווקא מצדו ניתן היה לצפות לתגובה חריפה ביותר כנגד מה שנראה ככשפים, והוא זה שיציב גדרות וסייגים נגד "אבק כשפים". במשנה מסופר: "והלא שמעון בן שטח תלה נשים באשקלון? אמרו לו: שמונים תלה, ואין דנין שנים ביום אחד." כלומר מדובר בהוראת שעה. ובתלמוד

דווקא בשל היות הגשם תופעה טבעית, כביכול, המחייבת התבוננות מתמדת של המאמין כדי לראות את יד ה' שבה, יכול הכופר לטעון להיותה מקרית.

במהלך סופת שלגים, הגיע איש עסקים יהודי בשם דיוויד לעיירה מרוחקת בארצות הברית. הוא חיפש מקום שבו יוכל להעביר את הלילה. רבים הקדימו אותו, והוא לא הצליח למצוא שום מקום פנוי – לא בבתי-המלון והאכסניות ולא בבתי-התושבים. אחד המקומיים אמר לו שיש סיכוי למצוא מקום לינה רק בבית-האבות שבקצה העיירה, והורה

אתמול נפטר אצלנו זקן ערירי לגמרי, שביקש להיקבר בבית-קברות יהודי, אבל זו קבורה יקרה מאוד ואין לנו תקציב לכך. תכננתי לקבור אותו בבית-הקברות הנוצרי המקומי, אבל אם אתה מעוניין לעשות חסד עם אחד מבני דתך, אוציא את גופתו מחדר המתים ותוכל לחפש עבורו בית-קברות יהודי מתאים בעיר אחרת."

ביקש ממנהל בית-האבות בעיירה הסמוכה לקבור אותו בבית-קברות יהודי. עוד סיפר שהוא עצמו נקלע לגמרי במקרה לאותו בית-אבות, ושהתבקש כיהודי לקיים את צוואת הנפטר.

ראש הקהילה ענה: "הבעיה היא שגם אצלנו הקבורה יקרה מאוד. כבר עדיף לחיות לנצח... אבל בעצם, יש לנו חלקה מיוחדת עבור יהודים עריריים שאין מי שישלם עבורם את הקבורה. נדיב אחד בשם יהושע גייקובסון, שנעלמו עקבותיו, תרם לפני שנים רבות את החלקה הזאת."

דיוויד הגיע למשרדו של ראש הקהילה כדי לסדר את ענייני הקבורה מכל הבחינות הפורמליות. ראש הקהילה עיין לרגע במסמכיו של הנפטר. לפתע נפער עיניו בתדהמה, ונשימתו נעתקה. הוא עלעל שוב ושוב בדפים שהונחו על שולחנו, וצנח על כיסאו בתנוחת עילפון. דיוויד השתאה. הוא ניער את ראש הקהילה הנכבד, ולאחר שהרגיעו, שאל: "מדוע התעלפת כשהסתכלת במסמכים הללו?". "אני לא מאמין... שמו של הנפטר הוא יהושע גייקובסון. הוא הנדיב שתורם לפני שלושים שנים את חלקת הקבורה לעריריים."

שעת סיפור קרן קיימת לעולם הבא

לו את הדרך להגיע לשם. הוא הצליח איכשהו להגיע ליעד וביקש להיכנס, אבל נתקל בסירוב מצד המנהל. הסתבר שאפילו בית-האבות היה תפוס לגמרי בעקבות סופת השלגים, ופרט לזקנים שהתגוררו במקום בקביעות, נמצאו נהגים רבים שהספיקו להגיע מבעוד מועד ולמצוא מיטה פנויה או לפחות מזרון המונח על הרצפה. הוא התחנן בפני המנהל, הבטיח לשלם במיטב כספו, ואף טען שמדובר בפיקוח נפש.

לבסוף, המנהל התרצה והסכים להכניס אותו פנימה, אבל הסביר שמכיוון שאין להם אף מיטה פנויה ואפילו לא מזרון, יהיה עליו לישון על כסא המנהלים שלו במשרדו. דיוויד הודה לו מאוד, ונכנס לחדר המנהל החם והנעים. לאחר שנרגע מעט והתארגן לשינה, ניסה לנמנם על כורסת המנהלים, כשהוא שמח על כך שלפחות אינו מופקר לקור המוות שבחוץ. בבוקר הציץ דיוויד מבעד לחלון, וראה כי השמים התבהרו והשלגים הפשירו. לאחר שעה הגיע המנהל למשרדו, שוחח מעט עם דיוויד ואמר: "אה, אני מבין שאתה יהודי. בדיק

גורל עם באולפנת יבנה!

ציבור הנשים מוזמן ל... ערב אמהות ובנות מרומם ומרגש

בתוכנית:

הרצאה מפי אלרועי ודפנה אדרעי-

"קב"ים של אמונה"

בתוכנית האמנותית:

"מתחברים אל ארץ ישראל"

באומר ובשיר

נשמח לראותכן, משפחת האולפנה

לפרטים נוספים: 08-9332649

הערב יתקיים אי"ה

בכ"ט טבת,

אור לרי"ח שבט

בשעה 18:30

במתנ"ס נאות שז"ר.

כרטיסים בעלות 10 ש"ח

ניתן לרכוש מראש

בגרעין 'לשם-שמים'

רצ"ת 050-36666-36

מספר המקומות מוגבל

העלון יוצא בסיוע
מתפללי בית-הכנסת
'בוכר'ס'

בני-עקיבא סניף יבנה

לוח פעילות שבת

פעולת ערב שבת	מפקד
חבריא א' כיתות 6-7	חבריא ב' כיתות 2-6
20:30	15:30

בואו בשמחה!

לפרטים נוספים:
אוריה הקומנרית 0523-6644-64

בהשגחת הרבנות יבנה

תבליני א.א.
תבלינים • פיצוחים • קטניות • פירות יבשים

ניתן להזמין מראש: ג' חנון בית', קובנה, סביה,

סלוק, לחוח, חילבה מוכנה, סחוג בית'

שד' דואני 28/20 מ. מסחרי לב יבנה טלפקס 08-9322808

בס"ד